

NOTAT

21. juni 2018

DANSKERE: INDRE MARKED ER AFGØRENDE FOR VELSTANDEN

Kontakt:

Kommunikationschef, Malte Kjems

+45 23 39 56 57

mkj@thinkeuropa.dk

RESUME Langt de fleste danskere anerkender det indre markeds og EU's positive bidrag til dansk økonomi. Det viser en ny repræsentativ måling, som Tænketanken EUROPA har fået gennemført. 61 pct. af danskerne er helt eller delvist enige i, at EU's indre marked er afgørende for dansk velstand. Kun en femtedel er uenig.

Danskerne har heller ikke ladet sig skræmme af det ofte negative fokus på den fri bevægelighed, som gennem de sidste år har præget den hjemlige politiske debat. 53 pct. mener, at den fri bevægelighed repræsenterer noget positivt, heraf svarer hele 17 pct. i den mest positive kategori på en skala fra 0-10. Kun 21 pct. mener, at den repræsenterer noget negativt.

Kigger man på holdningen til den fri bevægelighed hos de enkelte partiers vælgere, er det kun hos Dansk Folkeparti, at vælgerne i overvejende grad mener, at den fri bevægelighed repræsenterer noget negativt. Vælgerne hos alle de øvrige partier ligger samlet set på den positive side af skalaen.

Et stort flertal af danskerne savner at erhvervslederne i højere grad engagerer sig i den danske EU-debat. Ønsket går på tværs hos vælgerne hos samtlige partier i Folketinget samt hos de vælgere, som mener, at Danmark bør forlade EU-samarbejdet.

HOVEDKONKLUSIONER:

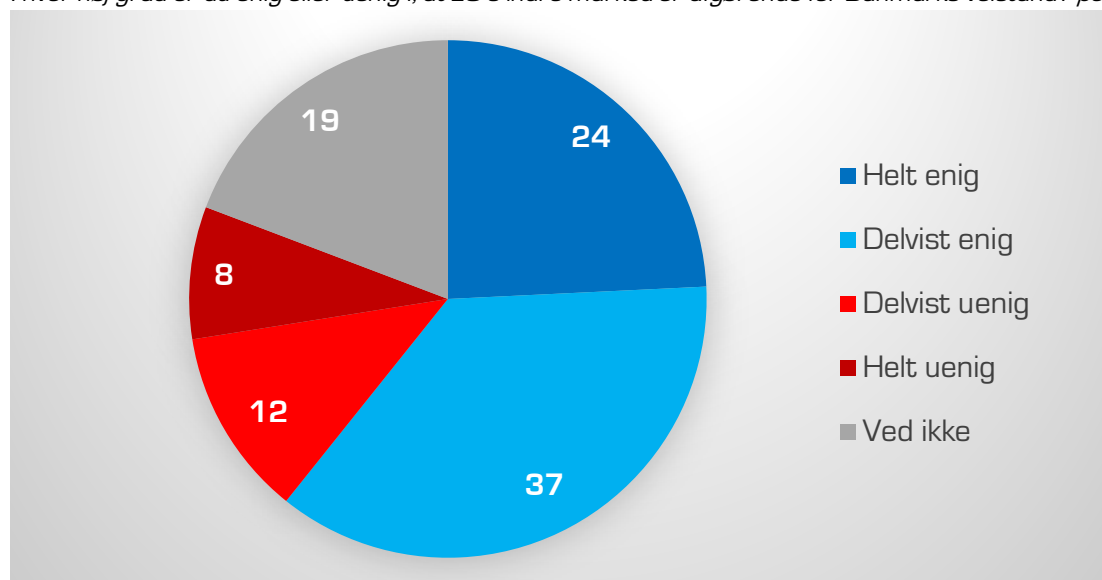
- EU er godt for dansk økonomi. Det mener et flertal af de danske vælgere.
- 61 pct. er helt eller delvist enige i, at EU's indre marked er afgørende for dansk velstand. Kun en femtedel er uenig.
- Mere end halvdelen af danskerne mener, at EU i overvejende grad bidrager positivt til dansk økonomi. Kun 16 pct. hælder til en negativ vurdering.
- Fri bevægelighed repræsenterer i overvejende grad noget positivt for danskerne. Dette gælder for samtlige partiers vælgere med undtagelse af DF.
- Der er en klar sammenhæng mellem at bakke op om Danmarks EU-medlemskab generelt og at se positivt på de økonomiske aspekter af EU-samarbejdet og den fri bevægelighed.
- Der er en relativt stor andel af de vælgere, som ønsker at forlade EU, der ser positivt på EU's økonomiske betydning og den fri bevægelighed.
- Mange vælgere ønsker, at erhvervslederne engagerer sig stærkere i den danske EU-debat. Dette ønske går på tværs hos alle partier og gælder også vælgere, der ønsker, at Danmark skal forlade EU.

Det indre marked bliver ofte fremhævet som en af EU-samarbejdets største succeshistorier. Ifølge en analyse udarbejdet for Erhvervsstyrelsen i 2017 er op mod 578.000 danske arbejdspladser da også knyttet direkte til eksporten af varer og services til EU's indre marked.¹ Det svarer til omkring en femtedel af den samlede beskæftigelse i Danmark. Samlet set skønnes det, at det danske BNP var 100 mia. kroner højere i 2016, end hvis vi havde stået uden for det indre marked.

De økonomiske gevinster ved EU's indre marked er grundigt dokumenteret, og det ser ud til, at danskerne i høj grad anerkender dette. Det er i hvert fald den klare konklusion på en ny repræsentativ meningsmåling, som YouGov har gennemført for Tænketanken EUROPA. Den viser, at danskerne i meget høj grad er enige i, at EU's indre marked har afgørende betydning for Danmarks velstand.

Figur 1: Indre marked giver velstand

I hvor høj grad er du enig eller uenig i, at EU's indre marked er afgørende for Danmarks velstand? pct.

Kilde: YouGov for Tænketanken EUROPA.

61 pct. af danskerne er helt eller delvist enige i, at EU's indre marked er afgørende for dansk velstand. En femtedel er helt eller delvis uenig, ligesom en femtedel svarer ved ikke. Kun otte pct. er helt uenige, mod 24 pct. som er helt enige. Danskerne anerkender altså i høj grad, at det indre marked bidrager positivt til dansk velstand. Tænketanken EUROPA stillede også spørgsmålet for et år siden – i maj 2017 – og denne nye måling ligger på niveau med de tidligere resultater.² Befolkningens positive syn synes således ikke bare dominerende, men også konsistent.

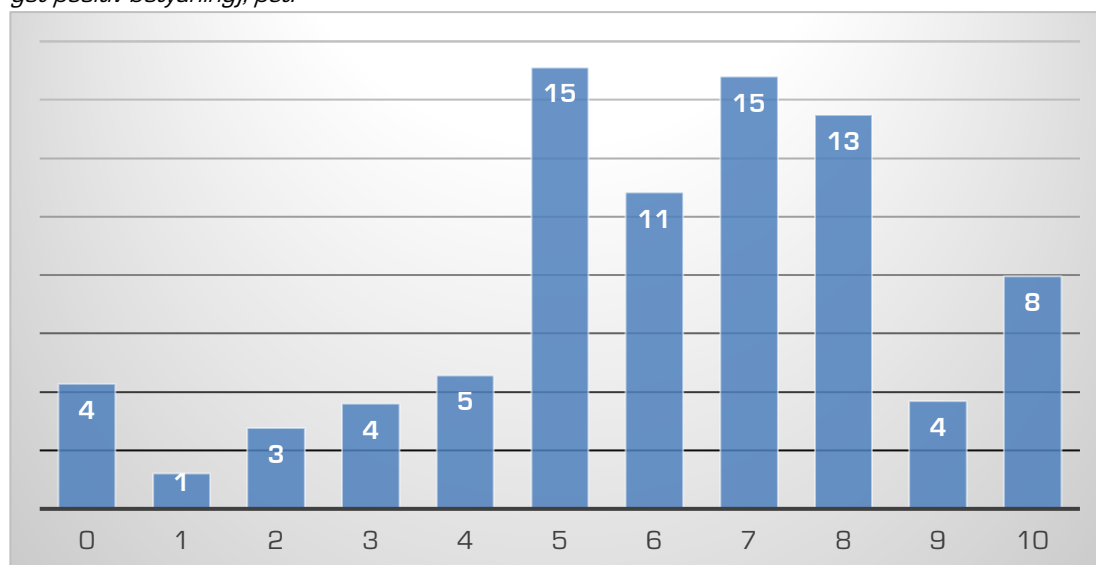
¹ Det indre markeds økonomiske betydning for Danmark, Erhvervsstyrelsen, 25. februar 2017, <https://erhvervsstyrelsen.dk/det-indre-markeds-oekonomiske-betydning-danmark>.

² YouGov meningsmåling for Tænketanken EUROPA, maj 2017.

Beder man danskerne tage stilling til EU's økonomiske betydning for Danmark på en skala fra 1-10, hvor 10 er meget positiv og 0 meget negativ, er vurderingen samlet set, at EU bidrager positivt. Mens godt 16 pct. svarer i den negative del af skalaen (0-4), svarer mere end halvdelen i den positive ende (6-10). 18 pct. svarer ved ikke.

Figur 2: EU bidrager positivt til økonomien

Hvordan vurderer du EU's økonomiske betydning for Danmark? (0=meget negativ betydning, 10=meget positiv betydning), pct.

Note: Ved ikke (18 pct.) udeladt i figuren. **Kilde:** YouGov for Tænketanken EUROPA.

Der er en klar sammenhæng mellem synet på EU's økonomiske betydning for Danmark og hvorvidt folk ønsker, at Danmark forlader eller forbliver i EU-samarbejdet. Blandt de respondenter, som angiver, at de ønsker at blive i EU, vurderer mere end to tredjedele EU's økonomiske betydning positivt (6-10), mens kun 5 pct. vurderer den negativt (0-4). Omvendt med dem, som ønsker at Danmark forlader EU. Her vurderer 26 pct. EU's økonomiske påvirkning positivt, mens 44 pct. ligger i den negative ende af skalaen. Omkring en fjerdedel af dem, som ønsker at forlade EU, anerkender altså samtidig, at EU bidrager positivt til dansk økonomi.

Ja til fri bevægelighed

Fri bevægelighed er en rettighed for alle borgere i EU og en grundsten i EU's indre marked. De seneste år har den fri bevægelighed dog været omdrejningspunktet for meget politisk debat om bl.a. social dumping, SU og sociale ydelser, og i juni sidste år lancerede Kristian Thulesen Dahl (DF) og Mette Frederiksen (S) en fælles "EU-front", der skulle presse statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) og

regeringen til at få ”gjort noget ved problemerne” med den fri bevægelighed.³ Socialdemokraternes leder skrev i Politiken, at ”fri bevægelighed også skal være fair bevægelighed.”⁴

Adskillige analyser dokumenterer dog, at EU-borgere i Danmark er en økonomisk gevinst for samfundet. Senest har Dorte Sindbjerg Martinsen og Gabriel Pons Rodger analyseret registerdata over alle EU-borgere bosat i Danmark i perioden 2002-2013.⁵ De konkluderer, at EU-borgere ikke bare betaler for deres egne træk på velfærdssystemet, men at de også i bidrager – i snit med 21.205 kr. om året.⁶ Fra 2002-2013 har EU-borgere bidraget med 23 mia. kr. til den danske statskasse.⁷ En lignende konklusion når Finansministeriet i en analyse fra 2017.⁸ Det er med andre ord en klar dansk overskudsforretning, at EU-borgerne har ret til fri bevægelighed til Danmark og efterfølgende bo, arbejde og betale skat i landet.

Hertil kommer, at Kommissionen har fremsat en række forslag, der skal sikre mere rimelighed mht. den fri bevægelighed.⁹ Og i disse dage ventes Europa-Parlamentet at vedtage en længe ventet revision af udstationeringsdirektivet, som også styrker arbejdstagernes rettigheder.¹⁰

Denne nye måling viser, at danskerne ikke har ladet sig skræmme af det negative politiske fokus på den fri bevægelighed. 53 pct. mener, at den fri bevægelighed repræsenterer noget positivt (6-10), heraf svarer hele 17 pct. i den mest positive kategori (10). Kun 21 pct. mener, at den repræsenterer noget negativt. 13 pct. svarer ved ikke.

---

³ Thulesen og Frederiksen går sammen i en ny EU-front mod Lars Løkke, Jyllands-Posten, 16. juni 2017, s. 1 og 8-9.

⁴ Mette Frederiksen kronik: Europa for folket, Politiken, 16. juli 2017.

⁵ The Fiscal Impact og EU Immigration on the Universalistic Welfare State, Dorte Sindbjerg Martinsen og Gabriel Pons Rodger, SFI.

⁶ Staten tjener 21.205 kroner om året per EU-borger i Danmark, Politiken, 2016, <http://politiken.dk/indland/politik/art5722960/Staten-tjener-21.205-kroner-om-året-per-EU-borger-i-Danmark>.

⁷ 'Velfærdsturister' har betalt milliarder til dansk velfærd, Videnskab.dk, 2016, <http://videnskab.dk/kultur-samfund/velfaerdsturister-har-betalt-milliarder-til-dansk-velfaerd>.

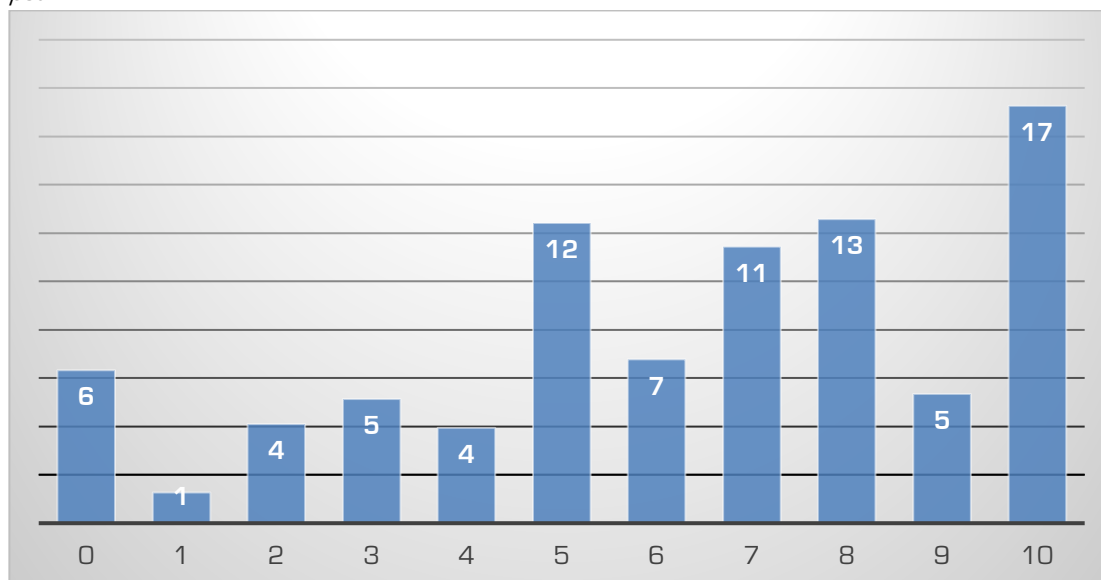
⁸ Økonomisk analyse: Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser, Finansministeriet, 2017.

⁹ Mere ”fair bevægelighed” er allerede på vej i EU, notat, Tænketanken EUROPA, juni 2017, <http://thinkeuropa.dk/socialt/mere-fair-bevaegelighed-er-allerede-paa-vej-i-eu>.

¹⁰ Posting of workers: final vote on equal pay and working conditions, Europa-Parlamentet, 29. Maj 2018, <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20180524IPR04230/posting-of-workers-final-vote-on-equal-pay-and-working-conditions>.

Figur 3: Danskerne bakker op om den fri bevægelighed

Fri bevægelighed er et begreb og tema, der går igen i den danske EU-debat. Repræsenterer fri bevægelighed noget negativt eller noget positivt set med dine øjne? (0=meget negativt, 10=meget positivt), pct.

Note: Ved ikke (13 pct.) udeladt i figuren. **Kilde:** YouGov for Tænketanken EUROPA.

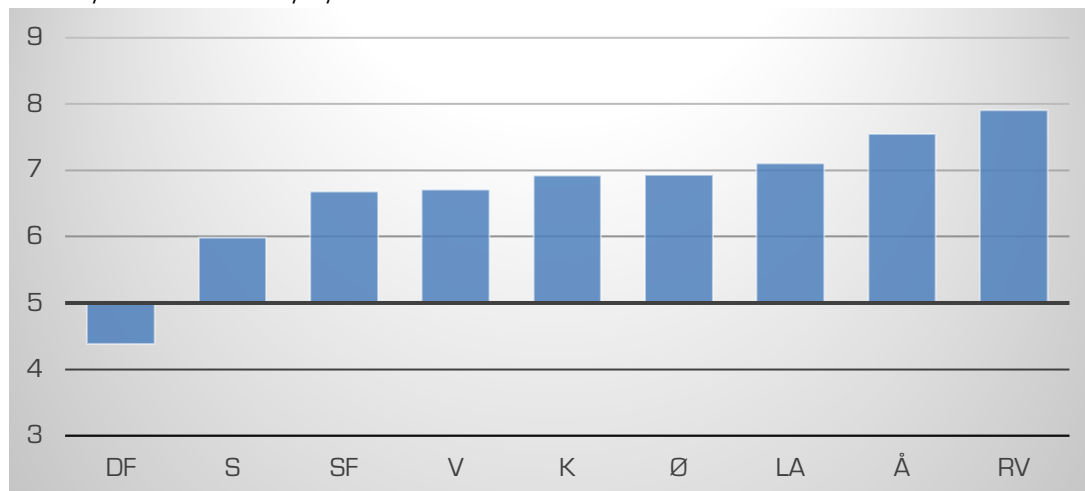
Ser man alene på den gruppe af respondenter, der som baggrundsvariabel har angivet, at de ønsker, at Danmark skal blive i EU, stiger opbakningen til fri bevægelighed med ca. 10 procentpoint. 39 pct. af dem, som har angivet, at de ønsker at forlade EU, ser i overvejende grad den fri bevægelighed som noget negativt, men næsten lige så mange – 38 pct. – ser den som noget positivt.

Der er stor forskel i holdningen til det indre marked, hvis man sammenholder den med, hvad respondenterne ville stemme, hvis der var folketingsvalg i dag. Hvis vurderingen 5 anses som en form for neutral hverken positiv/negativ besvarelse, så er det faktisk kun blandt vælgerne hos Dansk Folkeparti, at synet på det indre marked samlet set ligger under 5 og altså overvejende er negativt. Snittet blandt vælgerne hos samtlige andre partier ligger over 5. Højest ligger De Radikales vælgere med et snit tæt på 8, mens Socialdemokratiets vælgere ligger lavest, men dog på den positive side, med et snit på 6.

Der er værd at bemærke, at Enhedslistens vælgere med et snit tæt på 7 markerer sig med et meget positivt syn på den fri bevægelighed, som både overgår vælgerne hos SF, Venstre og De Konservative. Det skal dog understreges at målingen, der er repræsentativ og omfatter mere en 1.000 respondenter, er forbundet med nogen usikkerhed, når tallene brydes ned på enkelte partier.

Figur 4: Kun DF-vælgere ser overvejende negativt på fri bevægelighed

Fri bevægelighed er et begreb og tema, der går igen i den danske EU-debat. Repræsenterer dette noget negativt eller noget positivt set med dine øjne? (0=meget negativt, 10=meget positivt), snit hos respondenter fordelt på partier.

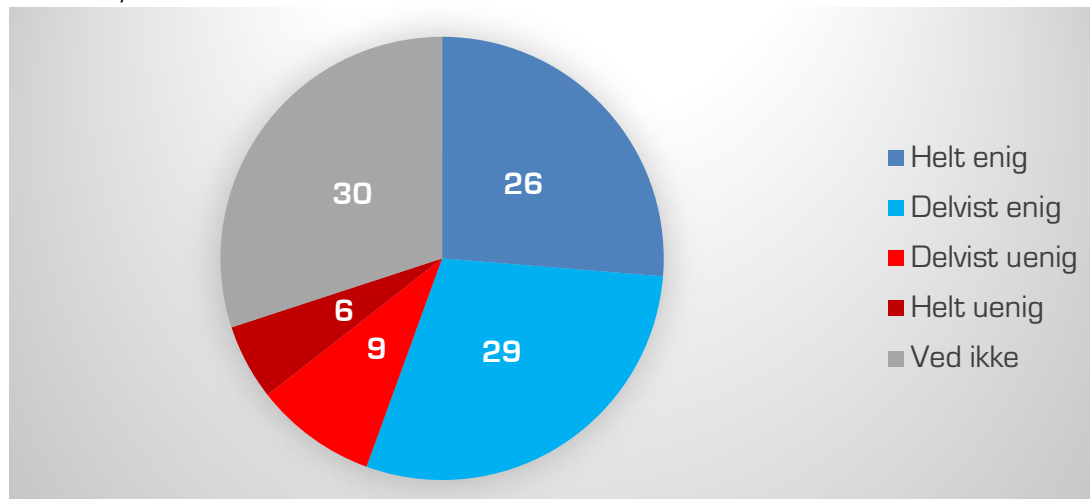
Kilde: YouGov for Tænketanken EUROPA.

Hvor er erhvervslederne i debatten?

Denne nye måling dokumenterer en stærk forståelse hos befolkningen af EU's økonomiske betydning for Danmark og en solid opbakning til den fri bevægelighed. Måske er dette baggrunden for, at et stort flertal af danskerne efterspørger, at erhvervslederne i højere grad markerer sig i EU-debatten. 56 pct. er enten helt eller delvist enige i, at danske erhvervsledere bør markere sig mere i EU-debatten, 14 pct. er uenige.

Figur 5: Erhvervsledere skal på banen

I hvor høj grad er du enig eller uenig i, at danske erhvervsledere i højere grad bør markere sig i EU-debatten, pct.

Kilde: YouGov for Tænketanken EUROPA.

Interessant nok går dette ønske om mere synlige erhvervsledere i EU-debatten på tværs hos vælgerne hos samtlige partier i Folketinget. Selv blandt de vælgere, der ønsker at Danmark skal forlade EU-samarbejdet, er 49 pct. helt eller delvist enige, men kun 24 pct. er uenige. Der er med andre ord et stærkt og tværpolitisk flertal for at erhvervslederne engagerer sig endnu mere i den danske EU-debat.